

Υποστηρίζεται ότι σημαντική ένδειξη πολιτισμού, ισορροπίας και ουσιαστικής ευημερίας είναι το άνοιγμα εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και το κλείσιμο σωφρονιστικών. Ακούγεται πολύ λογικό και ευσταθές. Ασφαλώς υπάρχουν και οι αιρετικές απόψεις, που κάνουν λόγο για τον αρνητικό ρόλο της εκπαίδευσης, η οποία χάνοντας τον προσανατολισμό της δεν προσφέρει ούτε γνώσεις, ούτε ελεύθερες δομές σκέψεων, αλλά προετοιμάζει, διαπλάθει τα τρυφερά πόδια να αποδέχονται και να μην αρνούνται, να προσαρμόζονται και να μην αντιστέκονται. Ένα αντιπροσωπευτικότατο, μουσικό, δείγμα αυτής της όχθης είναι και το *another brick in the wall*, που μας έρχεται από το πολύ αθώο, σε σχέση με το σήμερα, 1979.

Για τις παραπάνω σκέψεις, μου δόθηκαν δυο αφορμές μέσα σε δυο μέρες. Πρώην συμμαθητής, ανακάλυψε σε ιστότοπο ημερήσιας πρωινής εφημερίδας ένα αφιέρωμα σε γυμνασιακό καθηγητή μας και μου το έστειλε, ενώ μια μέρα νωρίτερα, είχε κυκλοφορήσει, επισήμως, η δημοσίευση είδησης περί πτώχευσης ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων, τα οποία καθώς όλα δείχνουν, θα κλείσουν τον κύκλο 87 ετών λειτουργίας τους. Ο πρώην συμμαθητής και ταπεινότητά μου, είμεθα θρανίο, για μια πενταετία στα εν λόγω εκπαιδευτήρια, όπου δίδασκε και ο προαναφερθείς καθηγητής.

Αφού, λοιπόν, διάβασα φορές δυο το αφιέρωμα, μια αγιογραφία, ένα κείμενο που ξεπερνούσε τα όρια της κολακείας, συγχύστηκα αρκετά ώστε να απαντήσω στο μήνυμα του πρώην συμμαθητού, με έντεκα (11) λέξεις. Αναπληρωματικές δεν χρειάζονταν: *«Απολύτως αντιεκπαιδευτικός, πλήρης συμπλεγμάτων, διαποτισμένος από κακία, επιπλέον εκδικητικός και μικρόψυχος»*.

Σε λίγα λεπτά με πήρε τηλέφωνο, ολίγον έκπληκτος και απορών πως συντηρούσα τέτοια εντύπωση. Ήταν σαφές, πως παρά το γεγονός ότι καθόμαστε δίπλα - δίπλα, είχαμε τόσο διαφορετικές εμπειρίες. Ανέπτυξα λοιπόν τα επιχειρήματα, γιατί, στην συνειδησή μου είχε καταχωρηθεί με το περιεχόμενο των έντεκα εκείνων λέξεων. Προς επίρρωση δε, του

αποκάλυψα ότι 28 χρόνια μετά το τέλος των γυμνασιακών σπουδών, βρέθηκα με τον καθηγητή τυχαία στην παρουσίαση ενός βιβλίου. Ήμουν 46 χρονών ήταν 69. Ε! λοιπόν με αντιμετώπισε με τον ίδιο ακριβώς τρόπο. Λες και δεν είχε περάσει μέρα, από τότε που στα 16 μου, απαύτωνε με τη φτηνή του εξουσία την καθημερινότητα μου.

Μολοντούτο η ολιγόλεπτη εκείνη συνομιλία έληξε πολιτισμένα, γεγονός που, ας μου επιτραπεί, πίστωνα στην υπομονετική καλοσύνη μου, ενώ προς το τέλος της παρουσίασης ήρθε αγαπημένη μου περσόνα, άσχετη με το μαθητικό παρελθόν μου, αγνοώντας την κοινή εποχή μαθητή - καθηγητή λέγοντάς μου επί λέξει, πονεμένα: *«Σε πρόσεξα που είχες πέσει στα νύχια του ...»*

και ανέφερε το επώνυμο του καθηγητή, σημάδι ότι η εικόνα που είχα για αυτόν ήταν και εικόνα άλλων.

Και η παραμικρή αμφιβολία που είχα έως τότε κατέπεσε. Και μια μικρή τάση που διατηρούσα για συγχώρεση, ξεψύχησε τότε. Ενισχύθηκε δε έτι περαιτέρω η ιδέα για τον τρόπο που οι ιθύνοντες διοικούσαν εκείνη την σχολική επιχείρηση, για την μέθοδο που ασκούσαν το λειτούργημά τους. Πλην ενός, δεν θυμάμαι κανέναν να προσπαθεί να κερδίσει τους μαθητές. Αντιθέτως θυμάμαι πολλούς που κατέβαλαν κάθε δυνατή προσπάθεια στο να επιβληθούν στο μαθητικό κοπάδι. Ήταν και οι εποχαί, αρκούντως αβανταδόρικες ως προς τούτο. Χούντα και άγιος ο Θεός.

Αυτό ακριβώς ήταν και το παρανόμι του Γυμνασιάρχου. Θεός. Σοβαρός, απόμακρος και τιμωρός, ελισσόμενος άριστα πάνω στο σενάριο που είχε εκπονήσει για να επικρατήσει με το ρόλο του. Με χέρια καθαρά, που δεν θυμάμαι να προσγειώθηκαν με θόρυβο σε εφηβικά μάγουλα. Υπήρχαν, εξάλλου ως προς τούτο, αρκετοί ανασφαλείς υφιστάμενοι που προσέτρεχαν με άνεση στο κεφάλαιο βία για να κάνουν τη δουλειά τους. Αναρωτιέμαι αν ποτέ το μετάνιωσαν.

Πως να ακούγονταν όλα αυτά σε κάποιον γονιό, που πληρώνει ενδεχομένως από το υστέρημα του δίδακτρα για να έχει ο βλαστός του μια καλύτερη εξέλιξη, κι αν το δούμε κυνικά, για να αγοράσει ένα καλύτερο μέλλον; Μάλλον δεν ακούγονταν και τόσο και για να μην τους ενοχοποιήσω πολύ, υπάρχει και η συμμετοχή του βλαστού που κράτησε μέσα του όλη αυτή τη ανικανότητα του συστήματος. Ανικανότητα που αμειβόταν με χρήμα, στολιζόταν με σοβαρότητα και επιβαλλόταν με βία.

Κι όταν αργότερα, πολλά χρόνια αργότερα θα γίνει κουβέντα, με αφορμή το τέλος των

εκπαιδευτηρίων θα ακούσεις: *«Μα κι εσύ ήσουν ...δύσκολο παιδί»*

Ε, λοιπόν αν ήταν έτσι, αν δηλαδή ήμουν παιδί δύσκολο κατά πως λέτε, πράγμα το οποίο επιδέχεται μεγάλης κουβέντας, αν λοιπόν ήταν έτσι, για αυτό ακριβώς πληρώνονταν δίδακτρα σε ιδιωτικό σχολείο. Για να σμιλέψουν το δύσκολο παιδί οι καλύτεροι δάσκαλοι. Τα εύκολα παιδιά, που συνήθως εξελίσσονται σε εύκολους πολίτες, με διακριτούς ρόλους για να γίνουν καλά αφεντικά ή καλοί υπάλληλοι δεν έχουν ανάγκη από καλούς δασκάλους. Στις ράγες πάνω βαδίζουν με προκαθορισμένο δρομολόγιο και προγραμματισμένες στάσεις. Τα δύσκολα παιδιά, είναι, που θέλουν άλλα εργαλεία.

Συνεπώς είχα λόγους να συγχυστώ με την αγιογραφία του πρώην καθηγητή, αλλά κανέναν για να στεναχωρηθώ με το κλείσιμο του συγκεκριμένου σχολείου. Είχα, ίσως, λόγους να αναρωτιέμαι για την ατυχία που εκείνο και 'γω συναντηθήκαμε για πέντε ολόκληρα χρόνια, αλλά αφενός μεν το παρελθόν δεν αλλάζει, αφετέρου δε ας αναλογιστώ ότι αν δεν είχαμε βρεθεί, ενδεχομένως η ατυχία να ήταν μεγαλύτερη.

Είχα επίσης λόγους να συμπονώ τους απλήρωτους εργαζόμενους της επιχείρησης και ασφαλώς θα μου μείνει η απορία για εκείνη την κομπίνα με τα θέματα του Ι.Β. που είχε συμβεί πριν χρόνια, στο κατά πόσο έφταιγε μόνον ένας κακός υπάλληλος.

Περασμένα λοιπόν, ναι, ξεχασμένα όμως όχι, και σε κάθε περίπτωση τα στερνά τιμούν τα πρώτα.